

Κλινικά και Απεικονιστικά Χαρακτηριστικά των Ασθενών με Αγγειακό Εγκεφαλικό Επεισόδιο σε έδαφος λοίμωξης από τον ιό SARS-CoV-2

Στο έγκριτο περιοδικό Stroke δημοσιεύτηκε μία διεθνής, πολυκεντρική μελέτη παρατήρησης με στόχο την καταγραφή των κλινικών και απεικονιστικών χαρακτηριστικών των αγγειακών εγκεφαλικών επεισοδίων (ΑΕΕ) σε έδαφος λοίμωξης από τον ιό SARS-CoV-2. Στη εκπόνηση της εργασίας αυτής συμμετείχε ο **Γεώργιος Τσιβγούλης**, Καθηγητής Νευρολογίας του ΕΚΠΑ. Τη δημοσίευση αυτή σχολιάζουν ο Γεώργιος Τσιβγούλης, Καθηγητής Νευρολογίας του ΕΚΠΑ, ο **Σωτήριος Γιαννόπουλος**, Καθηγητής Νευρολογίας – Νευροψυχολογίας ΕΚΠΑ και η Νευρολόγος **Λίνα Παλαιοδήμου**.

Κατά τη διάρκεια της μελέτης ελέγχθηκαν 136 τεταρτοβάθμια κέντρα από 32 χώρες. Από τους 432 ασθενείς συνολικά, οι 323 (74.8%) είχαν ισχαιμικό ΑΕΕ, οι 91 (21.1%) είχαν ενδοκράνια αιμορραγία και οι 18 (4.2%) είχαν θρόμβωση φλεβών ή φλεβωδών κόλπων εγκεφάλου. Συνολικά, 183 (42.4%) ασθενείς ήταν γυναίκες και 104 (24.1%) είχαν ηλικία <55 ετών. Θα πρέπει να τονιστεί επίσης ότι 105 (24.4%) ασθενείς δεν είχαν κανένα γνωστό αγγειακό παράγοντα κινδύνου. Το διάμεσο σκορ βαρύτητας του ΑΕΕ, όπως αυτό μετρήθηκε με την κλίμακα NIHSS, ήταν 9 (με εύρος 4-17). Σε σχέση με την αιτιοπαθογένεση του ΑΕΕ, μεταξύ των ασθενών με ισχαιμικό ΑΕΕ, το 44.5% (126 από 283) είχε απόφραξη μεγάλου αγγείου η οποία σχετιζόταν συχνότερα με αθηροθρομβωτικό ή καρδιοεμβολικό ΑΕΕ, ενώ μόνο το 10% είχε απόφραξη μικρού αγγείου και απεικονιστικά ευρήματα συμβατά με κενοχωριώδες έμφρακτο. Μεταξύ 380 ασθενών για τους οποίους υπήρχαν αντίστοιχα δεδομένα, οι 144 (37.8%) είχαν ασυμπτωματική λοίμωξη από τον ιό SARS-CoV-2 στην εισαγωγή τους και το μόνο σύμπτωμά τους ήταν ουσιαστικά η εκδήλωση του ΑΕΕ. Τέλος η βαρύτητα του ΑΕΕ συσχετίσθηκε ανεξάρτητα με τον κίνδυνο μηχανικής υποστήριξης κατά τη διάρκεια της νοσηλείας των ασθενών με ΑΕΕ & νόσο COVID-19.

Σχετικά με τη διαχείριση των ασθενών με ΑΕΕ και μελετώντας επιπλέον την επίδραση των γεωγραφικών παραγόντων αλλά και του προϋπολογισμού των δαπανών της κάθε χώρας για την υγεία, φάνηκε ότι στις χώρες με υψηλότερες δαπάνες σε τομείς της υγείας οι ασθενείς είχαν χαμηλότερη βαρύτητα ΑΕΕ (όπως αυτή μετρήθηκε με την κλίμακα NIHSS), ενώ είχαν περισσότερες πιθανότητες να λάβουν μηχανική θρομβεκτομή στην οξεία φάση των ισχαιμικών ΑΕΕ, σε σύγκριση με τις χώρες με χαμηλότερες δαπάνες.

Συμπερασματικά, η εκδήλωση ΑΕΕ σε έδαφος λοίμωξης από τον ιό SARS-CoV-2 παρατηρείται σε σχετικά νεότερους ασθενείς και πιο συχνά σε άνδρες. Το 1/3 των ασθενών δεν εμφανίζουν άλλα συμπτώματα χαρακτηριστικά για νόσο COVID-19, ενώ οι περισσότεροι από τους ασθενείς με ισχαιμικό ΑΕΕ εμφανίζουν απόφραξη μεγάλου αγγείου και τυπικά βαρύτερη κλινική εικόνα. Παρόλα αυτά, οι αυξημένες δαπάνες μιας χώρας και οι επενδύσεις της στον τομέα υγείας, ακόμα και κατά τη διάρκεια της πανδημίας, σχετίζεται με λιγότερο βαριά κλινική εικόνα των ασθενών και καλύτερη αντιμετώπιση στην οξεία φάση.